

24 maja 2019 roku

Sz. P. Jan Krzysztof Ardanowski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

PETYCJA

**dotyczy kryteriów przyznawania "Premii dla młodych rolników" w ramach
poddziałania "Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych
rolników" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich**

Działając na mocy art. 2 ust. 2 pkt. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), stanowiącej realizację obywatelskiego prawa do petycji określonego art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, niniejszym pragnę wskazać, iż warunki przyznawania *Premii dla młodych rolników* określone Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu "Premie dla młodych rolników" w ramach poddziałania "Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020, są nieprecyzyjne oraz sformułowane w sposób niezgodny z obowiązującymi w ustawodawstwie definicjami "rolnika", a w konsekwencji działają na niekorzyść osób, które w przyszłości mają zamiar podjąć działalność rolniczą, co ewidentnie stanowi zaprzeczenie zamysłu ustawodawcy określonego w ustawie z dnia 20 lutego 2015 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów

Wiejskich w latach 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 627 z późn. zm.).

W związku z powyższym wnoszę o podjęcie działań zmierzających do modyfikacji regulacji zawartych w niniejszym Rozporządzeniu po przez:

- określenie okresu, w którym potencjalny kandydat do uzyskania pomocy w postaci *Premii dla młodych rolników* będzie mógł pobierać płatności określone w §2 ust. 1 lit a tiret pierwsze, do 5 lat przed złożeniem wniosku o *Premię dla młodego rolnika*,
- zastosowanie instytucji uprawdopodobnienia terminu rozpoczęcia prowadzenie działalności rolniczej względem wszystkich kandydatów wnioskujących o przyznanie im pomocy z tytułu *Premii dla młodych rolników*, z uwzględnieniem ich sytuacji życiowej oraz odbywanego kształcenia.

UZASADNIENIE

W pierwszej kolejności pragnę wskazać, iż zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu *Premie dla młodych rolników* w ramach poddziałania "Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w którym określono kryteria jakie muszą spełnić kandydaci na uzyskanie pomocy finansowej na operacje typu *Premie dla młodych rolników*, niniejsza pomoc przyznawana jest osobie fizycznej która: *przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku, rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art. 55³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132 oraz z 2018 r. poz. 398 i 650), zwanym dalej gospodarstwem* oraz jak wskazuje się w ust. 2 lit. a tiret pierwsze, przed dniem, w którym stała się właścicielem lub weszła w posiadanie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha *nie wystąpiła o przyznanie płatności na podstawie przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych lub przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności z tytułu cukru, lub płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej, lub przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.*

Mając na względzie powyższe regulacje, pragnę wskazać, iż są one jednoznacznie niekorzystne dla młodych osób, które postanawiają rozpocząć działalność rolniczą. Kwestią

problematiczną jest bowiem kryterium niewystąpienia o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych przez potencjalnego wnioskodawcę ubiegającego się o Premię dla młodych rolników. Należy bowiem wskazać, iż wiele młodych osób, z uwagi na sformalizowaną procedurę pobierania wskazanych wyżej pomocy, pobierają je we własnym imieniu na rzecz osób faktycznie użytkujących przedmiotowe grunty. Rejestracja w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przez osoby młode jest zatem jedynie formą pośrednictwa, które ma na celu pomóc osobom im bliskim, w wypełnieniu niezbędnej dokumentacji, które ze względu na swą sytuację życiową (podeszły wiek, problemy, zdrowotne, znaczne sformalizowanie procedur) nie mają możliwości osobistego stawiennictwa w ARIMR bądź jest ono im znacznie utrudnione. Ponadto należy wskazać, iż często osoby, które pośredniczą w uzyskaniu niniejszych płatności są studentami, którzy nie uiszczają składek na ubezpieczenie społeczne rolników, nie są właścicielami gruntów, ani nie prowadzą działalności rolniczej.

Należy zatem jednoznacznie wskazać, iż w świetle powyższych regulacji *Rozporządzenia*, określających kryteria uzyskania *Premii dla młodych rolników*, za rolnika będzie uważana osoba, **która nie wykonuje działalności rolniczej, nie jest posiadaczem ani właścicielem gruntów rolnych, oraz nie uiszcza składek na ubezpieczenie społeczne rolników, ale przed złożeniem wniosku o uzyskanie Premii dla młodych rolników pobierała płatności bezpośrednio.** Regulacja ta jest bez wątpienia sprzeczna z definicjami rolnika funkcjonującymi na gruncie innych aktów prawnych powszechnie obowiązujących. Jako przykład należy wskazać ustawową definicję "rolnika indywidualnego" wprowadzoną ustawą z dnia 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1405 z późn. zm.), która w art. 6ust. 1 stanowi, iż *za rolnika indywidualnego uważa się osobę fizyczną będącą właścicielem, użytkownikiem wieczystym, samoistnym posiadaczem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 300 ha, posiadającą kwalifikacje rolnicze oraz co najmniej od 5 lat zamieszkałą w gminie, na obszarze której jest położona jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i prowadzącą przez ten okres osobiście to gospodarstwo.*

Należ ponadto wskazać, iż zgodne z §4 omawianego *Rozporządzenia* zgoła inne kryteria obowiązują względem osób, które zostaną właścicielem bądź wejdą w posiadanie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych wynoszących co najmniej 1 ha w wyniku dziedziczenia. W tym przypadku *Rozporządzenie wskazuje na 5-letni termin* pobierania

płatności określonych w § 2 ust. 1 pkt. 2 lit. a tiret pierwsze, lit. b oraz lit. c, a ponadto w § 4 ust. 4 wprowadza się **możliwość uprawdopodobnienia terminu**, w którym osoba ta rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej.

W konsekwencji, na gruncie niniejszego Rozporządzenia określającego kryteria przyznania pomocy dla młodych rolników dochodzi do zróżnicowania między kandydatami, którzy zostali posiadaczami lub właścicielami gruntów rolnych w trybie dziedziczenia, a pozostałymi. Działanie takie jest bez wątpienia przejawem niekonsekwencji prawodawcy i stworzenia grupy kandydatów uprzywilejowanych.

W rezultacie powyższego, należy uznać, iż słuszne jest zrównanie niniejszych kryteriów poprzez wydłużenie terminu, w którym kandydat ubiegający się o Premię dla młodego rolnika mógł pobierać płatności bezpośrednie do 5 lat przed złożeniem przedmiotowego wniosku o premię. W świetle powyższego należy nadmienić, iż 5 - letni termin jest sprzężony z całkowitym okresem odbycia studiów wyższych i uzyskaniem tytułu magistra (zarówno przy odbywaniu studiów jednolitych jak i niejednolitych). Jak wskazano powyżej, niejednokrotnie osoby pobierające płatności bezpośrednie nie wypełniają żadnych z przesłanek, w myśl których można by uznać je za rolników indywidualnych. Często są to młode osoby, które są w trakcie edukacji, a ich przyszła ścieżka zawodowa nie jest jeszcze sprecyzowana. Natomiast w wyniku aktualnie obowiązujących przepisów już w momencie podjęcia decyzji o rozpoczęciu działalności rolniczej są traktowane w sposób gorszy niż inni kandydaci, z uwagi na odebranie im możliwości uzyskania pomocy. Dlatego też tak istotne jest każdorazowe badanie indywidualnej sytuacji każdego z potencjalnych wnioskodawców, jak również umożliwienie im uprawdopodobnienia, iż pomimo pobierania płatności bezpośrednich przed dniem złożenia wniosku o uzyskanie *Premii dla młodego rolnika*, nie prowadzili działalności rolniczej, m.in. z uwagi na odbywanie dziennych studiów, nieopłacanie składek ubezpieczenia społecznego rolników i nieposiadanie oraz nieużytkowanie gruntów rolnych.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach wyrażam zgodę na ujawnienie niniejszej petycji na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.